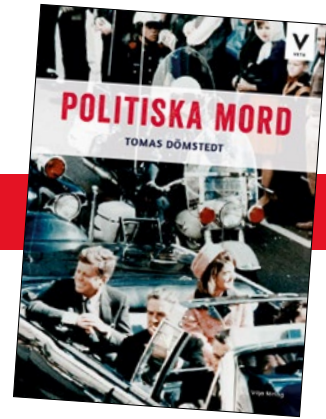

Politiska mord

ORDLISTA

diktator (sida 6, rad 8) ledare som bestämmer allt själv

andlig ledare (sida 22, rad 2) religiös ledare

inbördeskrig (sida 39, rad 2) krig mellan olika grupper inom ett land

Finns det andra ord som är nya för dig? Skriv dem, slå upp dem och skriv förklaringar.

Arbeta med ordlistan

1. Gå tillbaka i boken och leta upp de meningar där orden står.
2. Skriv en egen mening med de ord som finns i ordlistan.
3. Läs ord och förklaringar som finns i cirklar i boken.
4. Skriv meningar med de här orden som förklaras i boken:
 - adel (sida 9)
 - attentat (sida 9)
 - slaveri (sida 12)
 - nationalister (sida 15)
 - socialism (sida 18)
 - revolution (sida 29)
 - extremister (sida 34)

GRAMMATIK

Verb

Politiska mord är skriven i preteritum (dåtid). Stryk under verben i följande meningar och ändra dem sedan till presens (nutid). I vissa meningar finns flera verb.

Exempel: De här morderna skakade Sverige. De här morderna skakar Sverige.

Kungen dog inte direkt.

Sedan lyckades han fly.

Franz Ferdinand var brorson till kejsaren i Österrike-Ungern.

Trotskij utvisades från Sovjetunionen.

Gandhi kämpade mot ekonomiska orättvisor.

Det var mycket folk på mötet.

Martin Luther King reste till staden Memphis.

Många älskade Yitzhak Rabin, men vissa hatade honom.

LÄSFÖRSTÅELSE

Morden som skakade Sverige

Vilka två mord tas upp som extra betydelsefulla i den svenska historien?

Vad är ett politiskt mord?

Julius Caesar

När levde Julius Ceasar?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Vad var senaten?

Vilka mördade honom?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Gustav III

När levde Gustav III?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Franz Ferdinand

När levde Franz Ferdinand?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Av vem?

Vilken organisation tillhörde han?

Vad är en nationalist?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Lev Trotskij

När levde Lev Trotskij?

Var levde han?

Vem var han?

Vad är socialism?

Varför blev han utvisad?

Vem var Josef Stalin?

Varför ville han att Lev Trotskij skulle dö?

Var och när mördades han?

Av vem?

Vad hände efter mordet?

Mahatma Gandhi

När levde Mahatma Gandhi?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

John F. Kennedy

När levde John F. Kennedy?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Av vem? Varför?

Vad hände med mördaren?

Robert F. Kennedy

När levde Robert F. Kennedy?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände med mördaren?

Che Guevara

När levde Che Guevara?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Vilka ville se honom död?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Martin Luther King

När levde Martin Luther King?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Mahatma Gandhi

När levde Mahatma Gandhi?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Anwar Sadat

När levde Anwar Sadat?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vilka?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Indira Gandhi

När levde Indira Gandhi?

Var levde hon?

Vem var hon?

Var och när mördades hon?

Av vilka?

Varför blev hon mördad?

Vad hände efter mordet?

Rajiv Gandhi

När levde Rajiv Gandhi?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vilka var de tamilska tigrarna?

Vad hände efter mordet?

Yitzhak Rabin

När levde Yitzhak Rabin?

Var levde han?

Vem var han?

Vad kämpade han för?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Pim Fortuyn

När levde Pim Fortuyn?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Av vem?

Varför blev han mördad?

Vad hände efter mordet?

Benazir Bhutto

När levde Benazir Bhutto?

Var levde hon?

Vem var hon?

Vad kämpade hon för?

Var och när mördades hon?

Av vem?

Vilka fiender hade hon?

Vad hände efter mordet?

Anna Lind

När levde Anna Lind?

Var levde hon?

Vem var hon?

Var och när mördades hon?

Av vem?

Varför blev hon mördad?

Vad hände efter mordet?

Olof Palme

När levde Olof Palme?

Var levde han?

Vem var han?

Var och när mördades han?

Varför blev han mördad?

Vilka fiender hade han?

Vem greps för mordet 1988?

Hur länge fortsatte mordutredningen?

Vad blev resultatet?

Mördarna

Vilka gemensamma drag finns hos dem som utför politiska mord?

Vad drivs de av?

Inte bara politiker

Vilken yrkesgrupp hotas och mördas ofta?

Vem var Anna Politkovskaja?

Varför mördades hon?

Vem var Aleksandr Litvinenko?

Varför mördades han?

SKRIVA

Hitta mönster

Du har nu läst om en rad politiska mord. Vilka gemensamma drag kan du hitta? Lite hjälp får du i bokens kapitel om *Mördarna* (sidan 53).

Skriv en text där du skriver om mönster och likheter som du hittat.

- Finns det något gemensamt för dem som blivit mördade?
- Varför blev just de här personerna mördade?
- Hittar du några likheter mellan de olika förövarna?
- Finns det några politiska ledare idag som du tror att många vill bli av med?

Beskriv en bild

Välj en bild från boken.

Motivera (berätta varför) du valde den.

Skriv vad du ser på bilden.

Sätt bilden i ett sammanhang, berätta var den är tagen.

Beskriv de känslor du får när tittar på bilden.

Gör en karta

Gör en karta, för hand eller i Google maps, med de platser där de olika politiska morderna skedde. Kan du se något mönster?

Intervjua någon om politiska mord

Flera av de politiska mord som beskrivs i boken har påverkat människor mycket. Många som levde i Sverige när Olof Palme mördades 1986 kommer ihåg precis var de var och vad de gjorde när de fick reda på nyheten. Detsamma gäller säkert andra mord.

Fråga några personer, gärna äldre, om ett politiskt mord som de minns och som har påverkat dem.

- När var det och hur gamla var de?
- Var befann de sig när de hörde om mordet?
- Hur reagerade de?
- Vilka känslor väcktes?

Visste du att?

Skriv tio saker du tycker är viktiga att veta om politiska mord. Utgå från de fakta som finns i boken. Inled varje mening med "Visste du att ...?"

Skriv en faktatext

Många av de politiska mord som du kan läsa om i boken kan kopplas till en konflikt eller ett krig. Mordet på kronprins Franz Ferdinand och hans fru (sidorna 15–17) var till exempel inledningen på första världskriget.

Skriv en faktatext om mordet och en konflikt, ett krig eller ett land som påverkades av det. Utgå från de här punkterna:

- Vad var orsaken till mordet?
- Vad hände efter mordet?
- Vilka fick mer makt?
- Vilka fick mindre makt?
- Vilka konsekvenser fick mordet för den/dem som genomförde det?
- Vilka konsekvenser fick mordet för människorna i landet?
- Vilka konsekvenser fick mordet för resten av världen?